

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR

V. volební období

výbor pro obranu a bezpečnost

podvýbor pro vězeňství

Z Á P I S

z 3. jednání podvýboru pro vězeňství

které se konalo

dne 13.4. 2007

na výjezdním zasedání do věznice Pankrác

Přítomni: Karel Šplíchal, Tomáš Kladívko, Libor Ježek, František Bublan, Zdeněk Boháč,
Kateřina Jacques

Omluveni: Zuzka Bebarová

Poslance podvýboru pro vězeňství přivítal náměstek generálního ředitele pan Zdeněk Kreuzzieger. Pan náměstek nejprve omluvil generálního ředitele, který se musel zúčastnit jednání s panem ministrem a zmínil se o mediální kauze ohledně firmy, která měla dodat do věznic systém rušení mobilních telefonů a tento systém nefunguje a momentálně se rozhoduje co s tím dál.

Pan náměstek měl připravenou prezentaci vězeňství na sladech. Řekl, že momentálně je v českých věznicích 19150 vězňů, z toho 1440 cizinců. Největší počet cizinců činí Slováci a Ukrajinci. K dotazům poslanců pak podotkl, že uniformovaná složka Vězeňské služby se dělí na eskortní, dozorčí a justiční stráž.

Pan poslanec Bublan se otázal, zda jsou ve služebním poměru také lékaři, učitelé, kteří pracují ve věznicích.

Pan náměstek odpověděl, že z těchto zaměstnanců není ve služebním poměru nikdo, jsou to zaměstnanci v civilu. Kdo chce pracovat ve Vězeňské službě, musí absolvovat 8 měsíční kurz ve Stráži pod Ralskem a vydržet pracovat po 3 roky a pak je teprve přijat.

Na dotaz o vzdělávání odsouzených pak náměstek odpověděl, že se odsouzeným půjčují materiály a pokud udělají úspěšně zkoušky dostanou výuční list, na kterém není poznat, že se dotyční vyučili ve věznicích. Je možné i studovat

vysokou školu (to se děje zejména v Brně), kde mají studující přístup na uzavřený okruh Intranetu, kde si mohou stahovat materiály z fakulty.

Pan poslanec Kladívko se dotázal, co přinese nový zákon v oblasti zaměstnávání vězňů.

Pan náměstek poznamenal, že zaměstnávání vězňů považuje pan generální ředitel za jednu z prioritních věcí ve vězeňství. Chce, aby do pololetí letošního roku bylo zaměstnáno v ČR 65 % vězňů. V současné době je v zákoně, že vězeň má povinnost pracovat, ale ve firmách a podnicích, kde je aspoň 50% podíl státu. Pokud tato podmínka není splněna může odsouzený odmítnout pracovat. Toto odsouzení dobře vědí a využívají při odmítání pracovat. Generální ředitelství se snaží, aby tato podmínka z nového zákona byla vypuštěna. Další překážkou v zaměstnávání vězňů je to, že ve věznicích nejsou v dostatečné míře haly pro práci odsouzených. Stále větší procento vězňů je odsouzeno pro agresivitu a brutalitu a tito lidé nemohou pracovat mimo areál věznic.

Pan poslanec Bublan se otázal, jak je to s doručováním soudních obsílek – kdo je doručuje?

Pan náměstek odpověděl, že toto je problém, protože z justiční stráže se tak stávají dobře placení poštovní doručovatelé. Doručují na příkaz soudce písemnosti soudu – to se Vězeňské službě pochopitelně nelíbí. Justiční stráž je řízena dvoukolejně – musí plnit příkazy předsedy soudu a přitom spadá pod Vězeňskou službu. Pan náměstek si posteskl, že pokud nechce platit soud personál, tak pověří čímkoli justiční stráž, kterou pak platí Vězeňská služba. Také eskortní službu k soudům by měla dělat Policie ČR.

Jak je to s dopravou svědků?

Pan náměstek odpověděl, že toto dělá Policie ČR. Pouze pokud se jedná o utajené svědky spolupracuje Vězeňská služba s PČR.

K ekonomice Vězeňské služby pan náměstek řekl, že Vězeňská služba má u odsouzených pohledávky ve výši 1,26 mld. Tyto pohledávky jsou z větší části nedobytné. Na jednoho vězně jsou měsíční náklady 26 tis. Kč. Co je problémem – to jsou také odsouzení s malým trestem. Musí se s nimi projít veškerými přijímacími procedurami a než se s nimi začne pracovat, tak už odcházejí. Je to obrovská skupina lidí a je to velmi nákladné.

Pan poslanec Boháč se zeptal na humanizaci vězeňství a poukázal na nedávný případ, kdy byl český člověk odsouzen ve Švédsku a nechtěl si trest

odpykat v ČR, naopak odsouzení v Thajsku a jiných oblastech usilují o to, dostat se zpět do vlasti.

Pan náměstek odpověděl, že cesta humanizace ve vězeňství je rozhodně správná cesta. Nejvyšší trest totiž tkívá právě v odnětí svobody. Vězeňská služba vytváří takové podmínky pro odsouzené, aby nebyli ponižováni. Zároveň však humanizace není nedodržování vnitřních předpisů – odsouzení se musí podrobit předpisům a kázni ve věznici. VS má prostředky jak donutit vězně ke kázni.

Poslanci se dále zajímali o výkon trestu ve věznici ve Světlé nad Sázavou, kam jsou umístovány matky s dětmi do tří let. Zejména je zajímalo, jak je to, když má matka delší trest – zda je pro dítě větší trauma, když by pak ve třech letech muselo do ústavu, nebo kdyby tam šlo rovnou.

Odpovědi se ujala psycholožka pí Slováková. Řekla, že do tohoto oddělení se vybírají matky velice pečlivě a obvykle také tak, aby matce končil trest v období, kdy budou dítěti nejvíce 3 roky.

Pan poslanec Ježek se zajímal opět o ekonomickou situaci ve vězeňství. Navrhoval např., že by mohla vězně ve firmách hlídat bezpečnostní agentura, tím se zvětšila zaměstnanost ...

Pan náměstek prohlásil, že to není možné, protože VS je za vězně odpovědná a tuto odpovědnost nemůže předat žádné agentuře.

Pan poslanec Kladívko navrhl, že by se mělo vracet vězně do země jejich původu – zatím je to tak, že s tím musí vězeň souhlasit. Toto ustanovení by se mělo z nového zákona vypustit. Tím by se snížily náklady VS. Zároveň pan poslanec poznamenal, že se byl podívat v různých zahraničních věznicích – např. ve Velké Británii, Rakousku – a podmínky jsou tam daleko horší než u nás. Tady se leckdy mohou odsouzení volně pohybovat na oddělení, navštěvovat se v pokojích – což leckde není možné.

Pan předseda Šplíchal poděkoval za výklad panu náměstkovi Kreuzziegerovi a poslanci se vydali z Generální ředitelství Vězeňské služby k řediteli Pankrácké věznice panu Jar. Gruberovi. Po krátkém přivítání si poslanci prohlédli vazební oddělení (2 nově zrekonstruované cely), dále pak výstupní oddělení, oddělení odsouzených, halu, ve které pracovali odsouzení. Nakonec si prohlédli Památník českého vězeňství. Odborným výkladem je provázal pan Aleš Kýr. Zejména popravčí komora na všechny hluboce zapůsobila. Po této poslední prohlídce se poslanci rozloučili, poděkovali za výklad a ukončili výjezdní zasedání.

PhDr. Karel Š p l í c h a l , v.r.
předseda podvýboru pro vězeňství

